

รายงาน

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
และได้มาตรฐาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ภายใต้แนวคิด

“วิถีเกษตรผสมผสาน ปลุกเห็ดรักษโลก
เน้นการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

วันศุกร์ที่ 4 กันยายน 2569
เวลา 08.30–14.30 น.

ณ บ้านเห็ดฟาร์ม ศูนย์เรียนรู้เห็ดครบวงจร
(Mushroom Learning Center)
ตำบลสระสีมม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน ปิงปองประมาณ ๒๕๖๙ / วิถีเกษตรผสมผสาน ปลุกให้ตรักรัศโลก เน้นการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. หลักการและเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

เศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นให้ผู้ผลิต หรือผู้ประกอบการเริ่มต้นผลิตหรือบริโภคภายใต้ขอบเขตข้อจำกัดของรายได้ หรือทรัพยากรที่มีอยู่ไปก่อน ซึ่งก็คือหลักในการลดการพึ่งพา เพิ่มขีดความสามารถในการ ควบคุมการผลิตได้ด้วยตนเอง และลดภาวะการเสี่ยงจากการไม่สามารถควบคุมระบบตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เศรษฐกิจพอเพียงมิใช่หมายความว่าความถึงการกระเปียดกระเสียดกระสีจนเกินสมควร หากแต่อาจพุ่มพวยได้ เป็นครั้งคราวตามอัตภาพ แต่คนส่วนใหญ่ มักใช้จ่ายเกินตัว เกินฐานะที่หามาได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ โดยพื้นฐานแล้วประเทศไทยเป็นประเทศ เกษตรกรรม เศรษฐกิจของประเทศ จึงควรเน้นที่เศรษฐกิจการเกษตร เน้นความมั่นคงทางอาหาร เป็นการสร้างความมั่นคงให้เป็นระบบเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง จึงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดความเสี่ยง หรือความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ เศรษฐกิจพอเพียงสามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่จำเป็นต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์ และการค้าการลงทุน โดยมีหลักการที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นการเลือกปฏิบัติอย่างพอประมาณ มีเหตุผล และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและสังคม

ตำบลสระสี่มุม อำเภอกำแพงแสน มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเกษตร มีความสมบูรณ์ของดิน น้ำ ตลอดจนพันธุ์พืชที่มีความหลากหลาย แต่ปัจจุบันผู้ประกอบการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในสถานะเป็นผู้สูงวัย ขาดการ สืบทอดอาชีพการเกษตร จึงมีความจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกษตรกรได้มีความรัก และศรัทธาในอาชีพการเกษตร ตลอดจนพัฒนาความรู้ ความสามารถที่สืบทอดอาชีพการเกษตรให้มีความเป็นอยู่ที่มั่นคง เพื่อผลิตสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์ ที่มีคุณภาพออกสู่ผู้บริโภค ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าการเกษตร เพื่อความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรให้มีศักยภาพการผลิตที่สูงขึ้นให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต
๒. เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพิ่มเติมจากกิจกรรมหลักของเกษตรกร ทั้งด้านพืช ประมง ปศุสัตว์

๓. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีการบริหารจัดการการผลิตทางการเกษตรครบวงจรได้ อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๔. เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เกษตรกร ได้ตระหนักคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลสระสีมูม ผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป (มีการทำ MOU ร่วมกัน) จำนวน ๔๐ คน

๕. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเพิ่มพูนองค์ความรู้ให้กับเกษตรกร

๑. วางแผนการดำเนินงานตามโครงการ และเสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ
๒. ประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
๓. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะบรรยาย
๔. ดำเนินการตามโครงการ
๕. ติดตามประเมินผลโครงการ

กิจกรรมที่ ๒ ศึกษาดูงาน ณ บ้านเห็ดฟาร์ม ศูนย์เรียนรู้เห็ดครบวงจร (Mushroom Learning Center) ตำบลสระสีมูม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ชมการประกอบอาชีพทำการเกษตรแบบผสมผสานและสาธิตการสอนทำก้อนเห็ดโดยเจ้าหน้าที่ของศูนย์เรียนรู้ฯ

๖. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

๗. สถานที่ดำเนินการ

บ้านเห็ดฟาร์ม ศูนย์เรียนรู้เห็ดครบวงจร (Mushroom Learning Center) ตำบลสระสีมูม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสระสีมูม

๙. งบประมาณ

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แผนงานการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น ๆ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามที่โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ จำนวน ๑๒,๑๐๐ บาท (-หนึ่งหมื่นสองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน-)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พัฒนาเกษตรกรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม โดยยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๑. การประเมินผล

โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๙ เป็นโครงการสำคัญของภาครัฐที่มุ่งยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรของไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้แก่เกษตรกร และลดปัญหาการใช้สารเคมีในภาคเกษตร อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ก็มีทั้งจุดเด่นและจุดด้อยที่ควรพิจารณา ดังนี้

จุดเด่น (Strengths)

๑. สร้างความปลอดภัยให้ผู้บริโภค: เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าตามหลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ซึ่งช่วยลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีและสิ่งอันตราย ทำให้ผู้บริโภคมีความมั่นใจในคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้ามากขึ้น
๒. เพิ่มมูลค่าและโอกาสทางการตลาด: สินค้าที่ได้มาตรฐาน GAP จะมีมูลค่าสูงกว่าสินค้าทั่วไป สามารถเข้าถึงตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น ตลาดพรีเมียม หรือส่งออกต่างประเทศได้มากขึ้น ช่วยเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน
๓. ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต: การปฏิบัติตามมาตรฐาน GAP อย่างถูกต้อง จะช่วยให้เกษตรกรวางแผนการผลิตได้ดีขึ้น มีการจัดการศัตรูพืชและโรคพืชอย่างเหมาะสม ลดการใช้สารเคมีที่ไม่จำเป็น ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลงและผลผลิตมีคุณภาพสม่ำเสมอ
๔. สร้างความยั่งยืนในภาคเกษตร: โครงการนี้ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น เช่น การจัดการแหล่งน้ำ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งช่วยรักษาระบบนิเวศและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว
๕. สร้างเครือข่ายความร่วมมือ: การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าตามมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และร่วมมือกันแก้ไขปัญหา ทำให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งขึ้น

จุดด้อย (Weaknesses)

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติที่ซับซ้อนและใช้เวลานาน: การผลิตตามมาตรฐาน GAP มีข้อกำหนดและขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เช่น การเก็บข้อมูล การทำบัญชีแปลงปลูก และการตรวจสอบย้อนกลับ ซึ่งอาจเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับเกษตรกรบางกลุ่มที่ยังขาดความรู้และทักษะ
๒. ต้นทุนเริ่มต้นที่สูง: การปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐาน GAP อาจต้องใช้เงินลงทุนสูง เช่น การสร้างโรงเรือน การปรับปรุงแหล่งน้ำ หรือการซื้ออุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคสำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีเงินทุนจำกัด
๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนและองค์ความรู้: เกษตรกรบางพื้นที่อาจขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนและองค์ความรู้ที่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมโครงการหรือปฏิบัติตามมาตรฐานได้อย่างเต็มที่
๔. การตลาดและช่องทางการจำหน่ายที่จำกัด: แม้สินค้าจะมีคุณภาพ แต่บางครั้งก็ขาดช่องทางการจำหน่ายที่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถขายสินค้าในราคาที่สูงขึ้นได้ เกษตรกรจึงขาดแรงจูงใจในการผลิตสินค้าตามมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
๕. การสื่อสารที่ยังไม่ทั่วถึง: การประชาสัมพันธ์และการถ่ายทอดความรู้ไปยังเกษตรกรยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้เกษตรกรจำนวนมากยังไม่เข้าใจถึงประโยชน์และความสำคัญของโครงการอย่างแท้จริง
๖. การรับรองมาตรฐานที่ล่าช้า: กระบวนการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP อาจใช้เวลานานและมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ทำให้เกษตรกรต้องรอคอยและอาจเสียโอกาสในการขายผลผลิตในช่วงเวลาที่เหมาะสม
๗. โดยสรุปแล้ว โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานมีเจตนาที่ดีและมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค แต่การดำเนินงานยังคงมีข้อจำกัดในหลายด้านที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะ

ในเรื่องของการเข้าถึง การให้ความรู้ และการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกร เพื่อให้โครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างยั่งยืนและทั่วถึง

ภาพบรรยากาศการอบรม

เนื้อหาการอบรม ดังนี้

ภาคบรรยาย

๑. “เศรษฐกิจพอเพียงกับเกษตรผสมผสาน” หลักการพึ่งพาตนเอง การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การวางแผนการผลิต และการสร้างความมั่นคงทางอาหาร
๒. “พืชผักปลอดภัยและอาหารเพื่อสุขภาพ” แนวทางการผลิตพืชผักปลอดภัย การลดการใช้สารเคมี และการผลิตอาหารที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค
๓. “Zero Waste Farm : การจัดการฟาร์มแบบไร้ของเสีย” การนำเศษวัสดุทางการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ การทำปุ๋ยหมัก/น้ำหมัก และการหมุนเวียนทรัพยากรภายในฟาร์ม
๔. “Low Carbon Farm : เกษตรลดคาร์บอน รักโลก” การลดการเผา การใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
๕. “Wellness Farm : ฟาร์มเพื่อสุขภาพ กับหลัก ๕ อ.” อาหาร อากาศ ออกกำลังกาย อารมณ์ และการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพ พร้อมแนวทางพัฒนาฟาร์มให้เป็นพื้นที่สร้างเสริมสุขภาพ

ภาคปฏิบัติและการสาธิต

“การบรรจุถุงเห็ดและแปรรูปเห็ด การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร” การนำเห็ดและผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูป เพิ่มมูลค่า และสร้างช่องทางการจำหน่าย

สรุปผลการดำเนินโครงการ

ประโยชน์ของโครงการต่อประชาชนและสังคม

พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๖ ได้รับประโยชน์จากการอบรม เป็นอย่างมากในระดับดีมาก เพราะสามารถนำไปต่อยอดการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้ด้วยตนเองอย่างง่ายที่บ้านได้ เป็น การลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ลดการใช้สารเคมี ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

การประเมินความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ต่อการดำเนินโครงการ

พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๒ มีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดโครงการ เพราะโครงการดังกล่าวมีประโยชน์ ปลอดภัย และสามารถใช้ได้จริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ

(นางสาวชนิดา เกิดชนะ)

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ผู้เขียนโครงการ

ลงชื่อ

(นายสนธิ สายแก้ว)

ตำแหน่ง หัวหน้าสำนักปลัด

ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวนันทพัชญ์ วงษ์นามใหม่)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระสีมูม

รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสระสีมูม

ลงชื่อ

(นายธนยนต์ สระทองหน)

ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสระสีมูม

ผู้อนุมัติโครงการ

หมายเหตุ ทั้งนี้ ในการเสนอโครงการ/กิจกรรมดีเด่น ขอให้พิจารณาโครงการดีเด่นหรือมีความสำคัญและมีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์การบริหารจัดการที่ดี และมีความยั่งยืนต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นไปตามเกณฑ์ของแบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการฯ